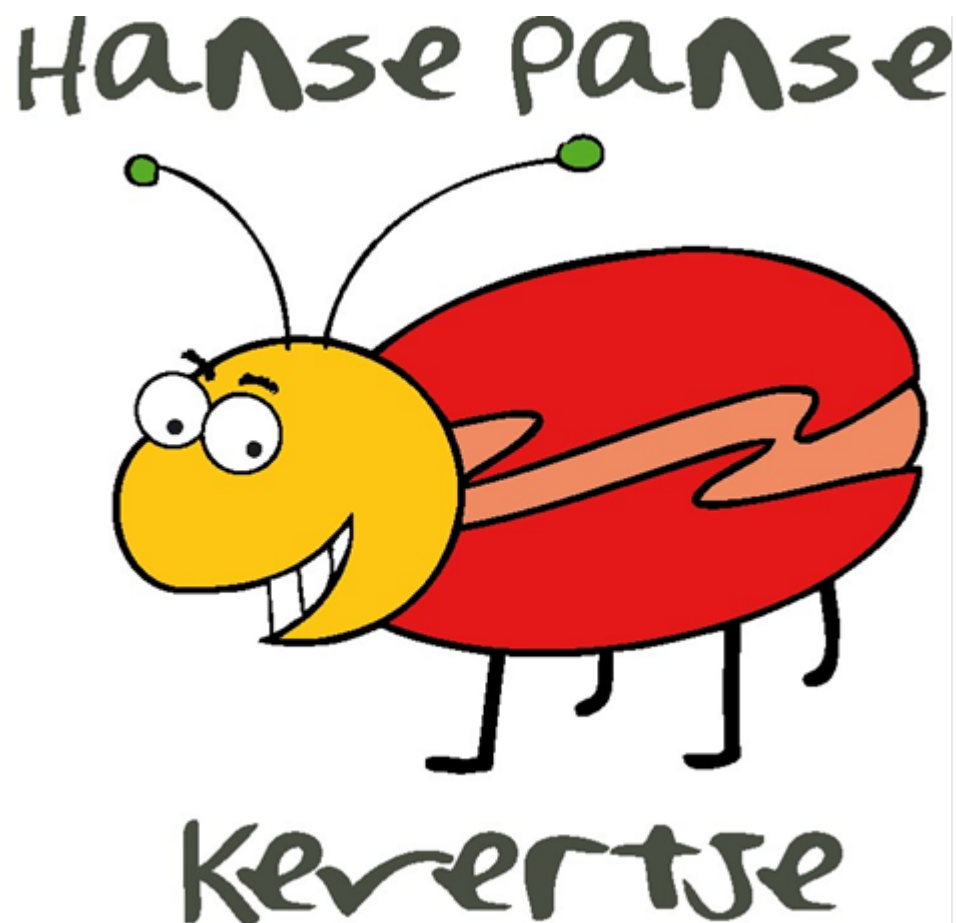

PEDAGOGISCH WERKPLAN

ROBBEN, MARTERS EN BEVERS

Inleiding	3
1. Sociale veiligheid	4
1.1. Stamgroepen	4
1.2. Personeel/stagiaires	4
1.2.1. Beleidsmedewerker en pedagogische coach	4
1.2.2. Stagiaires en vrijwilligers	5
1.3. Mentorschap	5
1.4. Dagprogramma	6
1.5. Achterwacht	7
1.6. Incidentele opvang	7
2. Emotionele veiligheid	7
2.1. Sfeer	7
2.2. Prestaties	7
2.3. Belonen en straffen	7
2.4. Plagen en pesten	8
2.5. Kindermishandeling	8
3. Sociale competenties	8
3.1. Samen spelen	9
3.2. Elkaar helpen	9
3.3. Communiceren	9
4. Persoonlijke competenties	10
4.1. Leren	10
4.2. Gevoelens uiten	10
5. Normen en waarden	11
6. Volgen en signaleren, veiligheid, gezondheid en welzijn	12
6.1. Eten	12
6.2. Ruimtes	12
6.3. Toiletten	12
6.4. Schoonmaak	12
6.5. Legionella	12
6.6. EHBO/BHV	13
6.7. Speelgoed/speeltoestellen	13
6.8. Slapen	13
6.9. Vervoer	13
6.10. Media	13
6.11. Wennen	13
6.12. Protocollen	14
6.13. Overdracht naar ouders	14
6.14. BKR	15
6.15. Bedrijfsarts	15
6.16. Contact	15
6.17. Oudercommissie	15
6.18. Klachtenregeling	15
7. Activiteiten	16
8. Tot slot	17

INLEIDING

Voor u ligt het pedagogisch werkplan. In dit plan vindt u de praktische uitwerking van het pedagogisch beleidsplan. Zo wordt er beschreven hoe wij een praktische invulling geven aan het bieden van emotionele en sociale veiligheid en hoe wij de kinderen helpen en stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale en persoonlijke competenties. Daarnaast geven wij voorbeelden van hoe wij de normen en waarden op de kinderen overdragen. Veiligheid is belangrijk voor kinderen. In dit plan staat beschreven hoe wij de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de kinderen bewaken en in stand houden. Met voorbeelden van activiteiten maken wij duidelijk hoe wij diverse ontwikkelingsgebieden van kinderen prikkelen, zodat zij zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen en zich zo kunnen voorbereiden op de maatschappij.

Dit alles is gebaseerd op onze visie, die als volgt luidt:

Hanse Panse Kevertje ziet kinderopvang als het verlengstuk van het gezin. De opvang wordt geboden in een voormalig kerkgebouw wat verbouwd is en waar momenteel een multi functioneel centrum van gemaakt is. Dit gebouw heeft de naam Het Saalicon gekregen en er zijn verschillende ruimtes verhuurd. Zo is er een ruimte voor dagbesteding voor ouderen, een inloopruimte om gezamenlijk koffie te drinken en de krant te lezen. Een consultatiebureau, kapper, fysiotherapeut en een pedicure. Ook de BSO van Hanse Panse Kevertje is hier gehuisvest met 3 groepen. Dit kinderdagverblijf moet gezien worden als een aanvulling op het kinderdagverblijf op de boerderij in Espel.

Het is nodig dat kinderen zich prettig bij ons voelen en dat ze vertrouwen hebben in hun eigen kunnen. We leren de kinderen respect te hebben voor zichzelf en voor anderen. Het kind wordt begeleid in zijn emotionele, sociale, motorische en cognitieve ontwikkeling. Tijdens de verzorging en opvoedingsactiviteiten behartigen wij de belangen van het kind in samenspraak met de ouders. Er wordt gewerkt onder deskundig pedagogisch verantwoorde begeleiding. In alle gevallen staat het kind centraal. We kijken wat het kind aangeeft, wat de behoeften van het kind als individu en in groepsverband zijn en we stimuleren kinderen in hun communicatie. Daarnaast leren we het kind omgaan met conflicten. Kinderopvang biedt tevens de mogelijkheid om vroegtijdig signalen te onderkennen, die mogelijk kunnen wijzen op een afwijkende ontwikkeling, of die kenmerkend zijn voor problemen in de thuissituatie.

Ons motto bij deze visie is: *Van huis, maar toch thuis!*

1. SOCIALE VEILIGHEID

Ieder kind is anders en dat respecteren we. Het is belangrijk dat kinderen zichzelf kunnen zijn en weten dat ze gewaardeerd worden. Voor kinderen die nog niet naar school gaan, is de kinderopvang een tweede opvoedingsklimaat. Met andere woorden: een tweede thuis. Als een kind zich veilig voelt, zal het zich gaan ontwikkelen, ongeacht in welk tempo dit gebeurt.

Om deze veiligheid te creëren, bieden wij het kind structuur en regelmaat.

1.1. STAMGROEPEN

Hanse Panse Kevertje heeft op deze locatie 3 KDV groepen. De Robben is in de leeftijd van ± 2 , tot ± 3 jaar, de groepsgrootte bedraagt 12 kinderen. De Marters is in de leeftijd van ± 3 tot 3.5 jaar en heeft 16 kindplaatsen. De Bevers is een school voorbereidende groep in de leeftijd van 3.5 jaar tot dat ze naar school gaan en heeft plek voor 10 kinderen. De groepen zijn de hele week geopend van 7.00 tot 18.00 uur.

Het kan voorkomen dat de kinderen hun stamgroep verlaten. Dit kan zijn vanwege buiten spelen, een wandeling in de buurt of een uitje (bv speeltuin, kinderboerderij). Ouders vullen tijdens de intake een formulier in of hun kind mee mag op een uitje. Als er in de vakantie minder kinderen aanwezig zijn op de groepen dan kan het voorkomen dat de groepen samengevoegd worden.

Vanaf 17.00 uur kan het voorkomen dat 1 of meerdere kinderen met de bus mee gaan naar de boerderij in Espel. Zij hebben dan nog een broertje of zusjes op de boerderij groep zitten en worden op 1 locatie opgehaald door ouders.

1.2. PERSONEEL/STAGIAIRES

Hanse Panse Kevertje streeft naar continuïteit in de pedagogisch medewerkers. Er zijn 24 vaste krachten in dienst, die allemaal op vaste dagen werken. Zo kunnen kinderen wennen aan eigen pedagogisch medewerkers en hier een vertrouwensband mee opbouwen. Het doel is dat de kinderen zich veilig voelen.

In de wet is vastgelegd dat kinderen een vaste pedagogisch medewerker op de groep hebben, het zogenoemde vaste gezicht van het kind. Peuters hebben niet meer dan 3 vaste gezichten per week. Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. Daarnaast heeft elk kind een mentor die de ontwikkeling van het kind in de gaten houdt, nauw contact onderhoudt met de ouders en zorg draagt voor overdracht als een kind naar een nieuwe groep toe gaat.

1.2.1. BELEIDSMEDEWERKER EN PEDAGOGISCHE COACH

Iedere medewerker ontvangt coaching binnen Hanse Panse Kevertje. Tijdens coaching wordt aandacht besteed aan de pedagogische kwaliteit en de eigen leerdoelen van de medewerkers. Coaching is er gericht op het vergroten van de pedagogische kwaliteit binnen de kinderopvang. Dit gebeurt zowel in teamverband als individueel.

Als kinderopvang hebben wij ervoor gekozen om de functie beleidsmedewerker en pedagogische coach gedeeltelijk te combineren. Zo hebben wij een beleidsmedewerker/pedagogische coach in dienst en wordt voor de individuele coaching iemand ingehuurd.

Het aantal uur minimale inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker op jaarbasis is afhankelijk van het aantal FTE aan pedagogisch medewerkers en het aantal kindercentra, volgens de rekenregel: (50 uur x het aantal kindercentra, per LKR nummer) + (10 uur x aantal FTE pedagogisch medewerkers).

Minimaal beschikbare uren voor coaching en beleidsmedewerker 2023. Beleidsmedewerker: 150 uur per jaar en coaching: 15 FTE x10 uur per jaar is 150 uur per jaar.

1.2.2. STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS

Kinderopvang Hanse Panse Kevertje is een erkend leerbedrijf. Dit houdt in dat we aan bepaalde regels voldoen om een stagiaire goed te kunnen begeleiden. Een stagiaire is altijd als extra persoon op de groep. Hij/zij zal niet in plaats van een pedagogisch medewerker ingeroosterd worden. Een stagiaire heeft in het begin beperkte taken, die naar mate de stage vordert uitgebreid worden. Een stagiaire wordt niet alleen gelaten met de kinderen. We hebben op locatie een beleid t.a.v. stagiaires liggen wat uitgereikt wordt aan nieuwe stagiaires. Daarin staat verder beschreven wat er van de stagiaire verwacht wordt, wat zij van hun stagebegeleider kunnen verwachten en wat de taken zijn die ze mogen uitvoeren. De taken die een stagiaire uitvoert wordt in de loop van de periode uitgebreid. Zo zal het in het begin gaan om schoonmaak werkzaamheden en assisteren bij eet momenten en mogen ze in de loop van de periode steeds meer activiteiten doen zoals verschonen en naar bed brengen onder begeleiding en wordt de zelfstandigheid bevorderd. Dit alles staat beschreven in het 'beleid van de stagiaire'.

Daarnaast hebben wij een BBL- stagiaire, zij volgt een ander traject waarbij de nadruk ligt op leren vanuit de praktijk De normatieve inzetbaarheid van BBL- stagiaires loopt op. In fase 1 en 2 van de opleiding wordt de inzetbaarheid bepaald door de werkgever op basis van de informatie van de praktijkopleider van de stagiaire. De formatieve inzetbaarheid varieert van 0 tot 100%, waar 0 een boventallige inzet betreft en 100 volledig als beroepskracht inzetbaar. Naast de formatieve inzetbaarheid loopt ook de zelfstandigheid van de BBL- stagiaire op; naarmate haar opleiding vordert, wordt zij steeds zelfstandiger in het uitvoeren van haar werkzaamheden en functioneert als een vaste beroepskracht. De stagiaires worden begeleid door een stagebegeleider. De BBL- stagiaire ontvangt een leer-arbeidsovereenkomst.

Op het kinderdagverblijf in Creil wordt momenteel niet gewerkt met vrijwilligers.

1.3. HET MENTORSCHAP

Ieder kind op het kinderdagverblijf heeft een mentor toegewezen gekregen. De mentor is de persoon die het kind het meeste ziet per week. Ook is de mentor het eerste aanspreekpunt voor de ouders ten aanzien van belangrijke zaken. Wie de mentor is wordt aan ouders meegedeeld tijdens intake of overgang naar een andere groep.

Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo, afhankelijk van zijn eigen groei en de invloed van zijn omgeving. Een kind doorloopt steeds nieuwe fasen in zijn ontwikkeling. Het is als een soort proces. De mogelijkheden die het kind in aanleg in zich heeft, worden al dan niet door de omgeving optimaal aangesproken. Een belangrijke functie van de kinderopvang is het vroegtijdig onderkennen van signalen die mogelijk kunnen wijzen op een belemmering in de ontwikkeling. Ook kunnen er problemen zijn in bijvoorbeeld de thuissituatie, Om deze signalen inzichtelijk te krijgen worden de kinderen 2 maal per jaar geobserveerd door de pedagogisch medewerker. Deze observatie methode heet Pravoo en is speciaal ontwikkeld voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Elk kind heeft een eigen mentor. Deze volgt de ontwikkeling van het kind en rapporteert het in het kindvolgsysteem. De mentor nodigt ouders uit voor een gesprek om samen de ontwikkeling van het kind te bespreken. We vinden het belangrijk om met ouders te communiceren over bezorgdheid rondom de

ontwikkeling van hun kind. Door open hierover te praten, willen we een sfeer creëren waarin ook de ouders gemakkelijker hun zorgen bekend kunnen maken. Bij lichte problematiek zal de pedagogisch medewerker in samenspraak met Marian ouders advies geven en/ of doorverwijzen naar instanties zoals de huisarts, logopediste, consultatiebureau, kindergeschiedtherapeut en andere relevante instanties. Door vroegtijdig bijsturen kan wellicht voorkomen worden dat er in een later stadium (ingrijpende) hulp nodig is. Dit ontwikkelvolgsysteem is een doorgaande lijn naar het basisonderwijs. De gegevens worden als een kind 4 jaar wordt overgedragen aan de ouders. Ouders kunnen via Konnect aangeven of wij het ook mogen doorsturen naar de basisschool. Via Konnect wordt een intern bericht verstuurd naar de nieuwe groep van het kind met daarin een overdracht.

De mentor heeft de volgende specifieke taken:

- De mentor is contactpersoon voor kind, ouder, collega's en met toestemming van ouder eventueel voor derden.
- De mentor houdt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind in de gaten.
- Bij zorgen of vragen met betrekking tot het kind maakt de mentor dit inzichtelijk. De eventuele gesprekken die hieruit voortkomen worden door de mentor gevoerd in overleg met de leidinggevende.
- De mentor is het aanspreekpunt voor alle vragen en opmerkingen over de opvang dag van het kind. De algemene dagelijkse overdrachtszaken kunnen natuurlijk gewoon met de andere aanwezige pedagogisch medewerkers van die dag worden besproken.
- De mentor is samen met de leidinggevende verantwoordelijk voor het plannen en houden van de intake en eventuele exitgesprekken.
- De mentor is op de hoogte van persoonlijke zaken van het kind.

1.4. DAGPROGRAMMA

Een ander middel om structuur te bieden is ons dagprogramma, wat grofweg gevolgd wordt. De kinderen weten wat zij op een dag kunnen verwachten. Zo weten ze bijvoorbeeld dat er met elkaar fruit gegeten wordt. Eerst gaan de kinderen de handen wassen. Dan zitten ze gezamenlijk aan de tafel fruit te eten en te drinken. Als dat op is, krijgen ze nog een koekje. Vervolgens wordt er een boekje voorgelezen of er worden liedjes gezongen. De kinderen die nieuw zijn, draaien mee in dit programma en zijn het na een aantal keren gewend.

Het dagprogramma ziet er als volgt uit:

07.00 – 09.00	Ontvangen van kinderen, vrij spelen.
09.00	Fruit eten en drinken.
10.00	Ontwikkelingsgerichte activiteit.
10.30	Buiten spelen bij slecht weer gym activiteit binnen.
11.30	Brood eten.
12.30	Naar bed, kinderen die niet slapen mogen spelen.

12.00 - 13.00	Kinderen worden opgehaald of gebracht.
14.30	Drinken, fruit/rauwkost en een koekje. Liedjes zingen of voorlezen.
15.00	Ontwikkelingsgerichte activiteit.
15.30	Buiten spelen, bij slecht weer gymactiviteit.
16.15	Crackertje, ontbijtkoek en drinken.
17.00	Vrij spelen.
17.00 – 18.00	Kinderen worden opgehaald door ouders of door PM-er naar boerderij gebracht.

1.5. ACHTERWACHT

De achterwacht voor de pedagogisch medewerker is elke dag Marian Hanse. Marian kent elk kind en alle ouders. Ze is een vertrouwd gezicht voor de kinderen. Bij afwezigheid is de schoonzus van Marian, Gerda Hanse de achterwacht. Zij woont op 3 km afstand van het Saalicon en kan binnen 15 minuten aanwezig zijn. Bij afwezigheid kan ook Paul, de man van Marian opgeroepen worden. Telefoonnummers van hun zijn te vinden in het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

1.6. INCIDENTELE OPVANG

Indien u één of meerdere extra dagdelen wenst af te nemen, gelden de volgende afspraken:

- U geeft uw wensen van de te nemen dagdelen door via Konnect, dit graag minimaal 3 dagen van tevoren.
- Het afnemen van extra dagdelen kan alleen als dit gelet op de groeps grootte en de personeelsbezetting mogelijk is.
- Marian Hanse informeert de ouders via konnect of het mogelijk is.
- Het tarief van de extra uren is hetzelfde als het tarief wat op dat moment van toepassing is en zal in de eerstvolgende maand gefactureerd worden.
- Indien u er onverhoopt geen gebruik van wenst te maken dient u dit tot 24 uur van tevoren te melden bij Marian Hanse.
- Ook voor de kosten van incidentele opvang kunt u kinderopvangtoeslag aanvragen bij de belastingdienst.

2. EMOTIONELE VEILIGHEID

2.1. SFEER

Het is erg belangrijk dat een kind emotioneel vrij kan zijn. De pedagogisch medewerker streeft ernaar om een sfeer te creëren van vertrouwen en gezelligheid. Kinderen mogen plezier maken, lachen en gezelligheid ervaren, maar ze zijn ook vrij om zich even terug te trekken of te huilen. Als een kind verdrietig is en/of pijn heeft, wordt het getroost en afgeleid. De kinderen leren dat lachen en huilen soms dicht bij elkaar kunnen liggen.

2.2. PRESTATIES

Kinderen mogen trots zijn op prestaties die geleverd zijn. Zo mogen kinderen werkstukjes die gemaakt zijn aan elkaar laten zien en kijken we samen naar bijvoorbeeld kunstjes op de trampoline of taartjes in de zandbak. We werken veel met complimenten, daar groeien kinderen van maar leren ze ook van. Het is niet alleen fijn om lekker in hun vel te zitten door complimenten, maar ook dat wij op die manier hun talent stimuleren.

2.3. BELONEN EN STRAFFEN

Hanse Panse Kevertje kiest ervoor om het positieve te benoemen en het negatieve, waar het kan, te negeren. Zo worden kinderen aangemoedigd in hun positieve gedrag. Ze krijgen complimenten en hen wordt geleerd om naar zichzelf te kijken. 'Dat is lief dat je dat tegen R. zegt. Kijk eens hoe blij hij nu kijkt!'

Niet al het negatieve gedrag is te negeren. Als kinderen ruzie maken, worden de betrokken kinderen bij de pedagogisch medewerker geroepen en wordt er met hen over gesproken. Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, worden ze zoveel mogelijk zelf hierin betrokken door onder andere het gebeuren te verwoorden. De pedagogisch medewerker zal samen met de kinderen een oplossing zoeken, waar beide kinderen mee in kunnen stemmen. Vervolgens zullen de kinderen 'sorry' tegen elkaar zeggen, zodat zij in goede harmonie uit elkaar gaan.

Het kan zijn dat een kind een ander kind slaat, knijpt of dat het kind spuugt. Hier wordt eveneens over gesproken met de betrokken kinderen. Vindt herhaling van dit gedrag plaats, dan wordt het kind even apart gezet. Er wordt voor gekozen om het ongewenste gedrag te 'straffen' en dit te benoemen. We maken het kind duidelijk dat we niet het kind, maar het gedrag onacceptabel vinden.

2.4. PLAGEN/PESTEN

Helaas komt plagen en/of pesten wel eens voor. Wij proberen dit zo goed mogelijk op te vangen. In eerste instantie zullen wij handelen zoals beschreven in hoofdstuk 2.3. Belonen en straffen.

Wij horen of zien niet alles. Het kan zijn dat op de kinderopvang niets blijkt van pestgedrag. Wij vragen van de ouders ook thuis alert te zijn op signalen die het kind afgeeft. Mocht er een vermoeden van pesten zijn, dan nodigen wij ouders uit om dit met ons te delen. In overleg kan er actie worden ondernomen, mocht dat nodig zijn.

2.5. KINDERMISHANDELING/VIEROGENPRINCIPE

Het kan voorkomen dat kinderen mishandeld worden. Dit kan fysiek zijn, maar ook psychisch. Kinderen kunnen op het emotionele vlak beschadigd zijn. De pedagogisch medewerkers kunnen signalen hiervan opvangen. In die gevallen wordt er gewerkt met de meldcode kinderopvang. Op 12 april 2023 hebben 21 medewerkers deelgenomen aan de cursus "Meldcode in de kinderopvang".

Daarnaast wordt gewerkt volgens het protocol 'vierogenprincipe'. Tijdens openingstijden van het kinderdagverblijf is er ook Voorschoolse opvang in het Saalicon. Dat betekent dat er ook pedagogisch medewerkers aanwezig zijn voor de VSO groep en de kinderen samen met de pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf de kinderen op kan vangen. Tevens is er rond dit tijdstip vaak een schoonmaakster van het Saalicon aanwezig. Tegen de tijd dat de pedagogisch medewerker de kinderen naar school brengt komt de stagiaire of 2e PM-er en zijn er weer vier ogen. In de deur van de slaapkamers, zit een raam zodat er ook altijd meegekeken kan worden als er kinderen naar bed gebracht worden. Verder zit er veel glas in de ruimte zodat voorbijgangers altijd een blik naar binnen kunnen werpen. Als de kinderen buiten spelen zal er altijd iemand met ze meegaan. Bij toiletgebruik maakt de pedagogisch medewerker bekend dat er met een kind naar het toilet wordt gegaan zodat de ander daarvan op de hoogte is.

3. SOCIALE COMPETENTIES

Volwassenen moeten hun verantwoordelijkheid kennen en nemen. Het is belangrijk dat kinderen dit al op jonge leeftijd leren. Dit doen ze door zelf dingen te ontdekken, oplossingen te zoeken, dingen uit te proberen en hun strategie aan te passen. Spelen is hierbij van het grootste belang. Spel bevordert het voorstellingsvermogen, evenals het vermogen om samen te werken en problemen op te lossen.

3.1. SAMEN SPELEN

Kinderen worden uitgedaagd door diverse spelmaterialen, maar ook door het samen spelen. Ze worden aangemoedigd en ondersteund in het ontwikkelen van een eigen visie en ze leren om rekening te houden met elkaar. Een bekend voorbeeld is het samen delen, samen spelen. Kinderen leren dat andere kinderen ook eigen wensen en belangen hebben. In gezamenlijke activiteiten zoals knutselen of een kringactiviteit komen die diverse belangen naar voren. Wachten op je beurt, elkaar uit laten praten en iets voor een ander over hebben, wordt spelenderwijs aangeleerd. Kinderen leren in openheid en respect kijken naar verschillende manieren waarop mensen situaties beleven. In de groep leren kinderen veel van elkaar. Ze imiteren, corrigeren, dagen uit, hebben zorg voor elkaar, delen samen plezierige momenten en vinden vriendjes. Na een ruzie leren kinderen op een positieve manier de dingen uit te spreken, 'sorry' te zeggen en het contact positief voort te zetten.

Kinderen leren om samen op te ruimen en nemen in die zin verantwoordelijkheid voor de 'rommel' die ze gemaakt hebben. Dit gaat spelenderwijs en wordt zo onderdeel van de dag. Kinderen leren vragen om hulp en ze leren daarnaast om andere kinderen te bedanken. Ook voor eten of drinken wat ze krijgen, leren we ze 'dank je wel' te zeggen.

3.2. ELKAAR HELPEN

Een andere sociale competentie is het helpen van elkaar. Kinderen kunnen elkaar helpen bij bijvoorbeeld het aandoen van de schoenen. Het geeft kinderen een goed gevoel om te helpen, maar ook om geholpen te worden. Oudere kinderen helpen jongere kinderen. Zo leren ze rekening houden met elkaar. Bij knutselactiviteiten kunnen kinderen elkaar ook helpen. Samen een puzzel maken geeft kinderen die helpen en die geholpen worden, een goed gevoel. Kinderen die andere kinderen helpen, krijgen hiervoor ook de nodige complimenten.

Natuurlijk helpen de pedagogisch medewerkers ook. Ze zullen de kinderen stimuleren zoveel mogelijk zelf te doen. Ze kunnen hierin differentiëren. Een kind kan misschien niet zijn schoenen aandoen, maar als de pedagogisch medewerker de veters wat lossers maakt, misschien wel. Zo wordt het kind stap voor stap richting de zelfstandigheid begeleid.

3.3. COMMUNICEREN

De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen om te reflecteren op het eigen gedrag en om te denken over zaken die voor hen belangrijk zijn. Hierbij is de communicatie tussen pedagogisch medewerker en kind van belang. De pedagogisch medewerker laat het kind in zijn waarde, maar verwacht andersom respect en gehoorzaamheid van het kind. Dit houdt in dat kinderen niet brutaal zijn en luisteren naar de pedagogisch medewerker. Kinderen worden bij afwijkend gedrag hierop aangesproken. Er wordt vanuit de 'ik-boodschap' gewerkt. 'Ik vind het vervelend dat ik het voor de tweede keer tegen je moet zeggen. Ik wil dat je nu gaat doen wat ik zeg.' Voor kinderen is dan duidelijk wat er van ze verwacht wordt en er wordt ook verwoord wat de consequentie voor de ander is bij bijvoorbeeld het niet luisteren. De ander vindt het in bovenstaand voorbeeld vervelend.

De pedagogisch medewerker mag met de voornaam aangesproken worden. De kinderen zijn vrij in de keuze om 'u' of 'jij' te zeggen. Er zijn kinderen die tegen de ouders ook 'jij' mogen zeggen. Deze kinderen zullen het op de kinderdagopvang ook doen. Ouders kunnen hierin hun wensen aangeven.

De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen om uit te spreken wat hun gevoel is en wat hun wensen zijn. Bij sommige kinderen is het nodig om hiervoor even rust en tijd te nemen. Dit wordt dan ook gedaan. Kinderen die verlegen zijn of bang, worden eerst op hun gemak gesteld. Werken aan een veilige omgeving is voor deze kinderen van belang.

Bij een activiteit in bijvoorbeeld de kring leren kinderen wachten op hun beurt. Zo leren ze dat andere kinderen ook wensen hebben, zoals de voorkeur voor een bepaald liedje. Het kind leert dat aan die wensen ook voldaan wordt.

Kinderen communiceren met elkaar. Dit wordt gestimuleerd en positief bekrachtigd. Kinderen leren eigen wensen verwoorden en gevoel te benoemen. Ook hier wordt vanuit de 'ik-boodschap' gewerkt. 'Ik vind het niet leuk wat je deed, want nu heb ik pijn.' En als kinderen het nog niet kunnen verwoorden, kan de pedagogisch medewerker het verwoorden. 'Kijk, hij moet huilen want het deed pijn wat je bij hem deed.'

Wij stimuleren daarnaast dat de kinderen samen een spel verzinnen. Er zijn bijvoorbeeld twee kinderen en één pop die de fles moet. Allebei de kinderen willen tegelijk de fles geven. De kinderen snappen wel dat dit niet kan. De pedagogisch medewerker stimuleert het zoeken naar een oplossing. 'Je kunt om de beurt de fles geven, maar het kan ook samen. De een houdt de baby vast, de ander geeft de fles.' Als kinderen gestimuleerd worden in het bedenken van oplossingen, denken ze actief mee en wordt het echt hun eigen spel.

4. PERSOONLIJKE COMPETENTIES

Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen individualiteit. Dit laten we zwaar wegen in ons pedagogisch handelen. Kinderen worden in staat gesteld om eigen keuzes te maken en eigen wensen kenbaar te maken. Zo worden kinderen niet gedwongen om met een groepsactiviteit mee te doen, al zullen ze wel steeds uitgenodigd worden om mee te doen.

4.1. LEREN

De kinderen worden gestimuleerd om al spelend te leren. Ze mogen trots zijn op prestaties. We leren hen dat moeilijkheden overwonnen kunnen worden en dat dit een prettige ervaring is. Kinderen worden zo gestimuleerd om oplossingen voor problemen te vinden.

De kinderen worden gezien als volwaardig lid van de groep. Zo wordt er bij groepsactiviteiten naar hen geluisterd en mogen kinderen om de beurt hun wens kenbaar maken. De eigenheid, ambities en interesses worden aangemoedigd.

4.2. GEVOELENS UITEN

Om kinderen goed om te leren gaan met hun gevoelens, is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker de gevoelens van de kinderen respecteert, ze onderkent en weet te verwoorden. Elk kind heeft recht op eigen boosheid, verdriet, angst, genot en plezier. Door deze gevoelens te verwoorden, voelt het kind zich gewaardeerd, gehoord en gezien. Bovendien leert het zijn eigen gevoelens te herkennen. Dit vergroot het gevoel van eigenwaarde. De pedagogisch medewerker kan dit bijvoorbeeld als volgt verwoorden: 'Ik snap dat je boos bent. Het is niet leuk als er iets van je afgepakt wordt. Maar boos zijn helpt niet echt. Zullen we vragen of je het terug mag?'

Het leren omgaan met gevoelens kan ontspannend en verlichtend werken. Aan emoties wordt uiting gegeven. Verdrietig zijn mag en is heel logisch als je bijvoorbeeld pijn hebt. Als een kind zich verliest in zijn gevoel, zullen

we het helpen en ondersteunen om de situatie beter te kunnen hanteren. Een verdrietig kind wordt getroost, naar een boos kind wordt geluisterd. De pedagogisch medewerkers blijven rustig en nemen de tijd voor de kinderen.

Wij streven ernaar om vooral plezier de boventoon te laten voeren. Dit doen we door blij en vrolijk de kinderen tegemoet te treden. Als begeleiders geven we daarin het voorbeeld. We doen leuke dingen, bekrachtigen positief gedrag en lachen met de kinderen.

5. NORMEN EN WAARDEN

Alles wat wij doen, komt voort uit hoe wij denken. Onze eigen inzichten en ideeën zijn onze waarden en normen. Wij hebben als kind waarden en normen geleerd en het is onze taak om deze ook weer door te geven in de opvoeding van de kinderen. Het is niet zo dat ieder kind dezelfde waarden en normen leert. Ouders kunnen hier ook verschillende opvattingen over hebben.

Hanse Panse Kevertje draagt de volgende normen en waarden uit:

1. *Respect en waardering voor het leven.* Dit komt tot uiting in de omgang met elkaar, maar ook in hoe we met dieren en planten omgaan. We leren de kinderen om niet aan de planten te zitten of om in de tuin te lopen. Kleine diertjes bekijken we met bewondering en voorzichtigheid. We maken van de gelegenheid gebruik om meer over de dieren te leren, door bijvoorbeeld beeldmateriaal erbij te zoeken en er gesprekjes over te houden.
2. *Ieders individuele vrijheid en integriteit respecteren/bewaken.* We luisteren naar elkaar en plagen elkaar niet. Sommige kinderen bidden voor het eten. Hier is ruimte voor. De andere kinderen zijn dan even stil. Hierin respecteren we elkaar.
3. *Gelijkwaardigheid tussen mensen.* We zijn allemaal verschillend, maar we zijn wel gelijkwaardig. We zien er niet allemaal hetzelfde uit, onze thuissituatie is anders, er is misschien een andere geloofsovertuiging, maar we zijn wel gelijkwaardig.
4. *Respectvol met elkaar en elkaars spullen omgaan.* De volwassenen geven hierin het voorbeeld. Gewenst en respectvol gedrag zal bevorderd worden. We helpen elkaar, we wachten op elkaar en we praten niet door elkaar heen. Ongewenst gedrag zal gecorrigeerd worden. We plagen niet, we zijn niet brutaal en we maken niks van anderen kapot.
5. *Jongens en meisjes krijgen gelijke kansen.*
6. *Vloeken en schunnig taalgebruik worden niet geaccepteerd.*
7. *Van reflecteren en feedback krijgen/geven leer je.* De leidsters nemen een open houding aan, zodat kinderen ook leren dat je kunt leren van elkaar en van fouten en dat dit de samenwerking bevordert.

We leren dit de kinderen door in een open houding met de kinderen te communiceren. Spelenderwijs komen er zaken aan de orde, die opgelost moeten worden. Zo worden er ruzies uitgepraat en de kinderen worden gestimuleerd in het helpen van elkaar en het lief zijn voor elkaar. De kinderen krijgen positieve aandacht en complimenten. Wij leren de kinderen ook elkaar complimenten te geven. Aan de andere kant mogen kinderen ook uiten wat ze niet leuk vinden of wat pijn doet. Wij stimuleren kinderen om dat op te lossen en te kiezen voor een betere manier van spelen of omgaan met elkaar.

6. VEILIGHEID, GEZONDHEID EN WELZIJN

6.1. ETEN

Er zijn afspraken gemaakt over de voedselbereiding en het eten om zo hygiëne en gevarieerde voeding aan de kinderen te kunnen bieden. Voor het klaarmaken van het eten wassen de pedagogisch medewerkers hun handen. Ook de kinderen wassen voor het eten de handen. De kinderen krijgen 's morgens vers fruit, het wordt aangereikt op een bordje en ieder kind kan er wat afpakken. De kinderen krijgen tussen de middag bruin brood. Eerst kunnen ze kiezen uit worst, zuivelspread of hummus. Daarna mogen de kinderen iets zoets op brood, bijvoorbeeld appelstroop, jam of pindakaas. De kinderen krijgen over het algemeen geen snoep aangeboden, tenzij dit in een traktatie verwerkt zit. De kinderen krijgen water, limonade, melk of thee te drinken. Na het eten worden vieze handen of gezichten gewassen of afgenomen met een wegwerpdoekje. Bij warm weer krijgen de kinderen wel eens een ijsje aangeboden.

6.2. RUIMTES

De ruimte waar de kinderen in verblijven, is kindvriendelijk. Er is met het meubilair rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen. Het speelgoed dat aanwezig is past bij de leeftijd van de kinderen die er gebruik van maken. De ruimtes beschikken over een mechanisch ventilatie systeem, zodat er de hele dag door frisse lucht de ruimtes in wordt gebracht.

6.3. TOILETTEN

Voor de kinderen is een toiletruimte gerealiseerd. Er is geen kindertoilet maar met behulp van een wc bril verkleiner en een opstapkrukje moet dit geen problemen geven. In het toilet is een mogelijkheid tot handen wassen. Het toilet worden iedere dag gereinigd en de kinderen wordt geleerd niet met de handen aan de toiletpot te zitten. Ook is er een potje geplaatst zodat men indien de ouders het aangeven kunnen beginnen met de zindelijkheidstraining. We maken een persoonlijke plaskaart zodat er een sticker geplakt kan worden bij resultaat.

6.4. SCHOONMAAK

De ruimtes worden elke dag schoongemaakt, zodat de kinderen elke dag in een schone ruimte binnenkomen. Tussendoor wordt speelgoed schoongemaakt door de pedagogisch medewerkers, al dan niet met hulp van de kinderen (met inachtneming van schoonmaakmiddelen e.d.).

6.5. LEGIONELLA

De watervoorziening test jaarlijks of er kans is op een legionellabesmetting.

6.6. EHBO/BHV

Alle pedagogische medewerkers zijn in het bezit van een geldig kinder-EHBO certificaat. Er is ook altijd iemand aanwezig die tot bedrijfshulpverlener is opgeleid. Jaarlijks vinden er herhalingscursussen plaats voor de EHBO en de BHV. We streven er naar elk jaar een ontruimingsoefening te houden. Het pand beschikt over vluchtroutes, nooduitgangen, brandblusmiddelen, rookmelders en een goedgekeurde EHBO-trommel.

6.7. SPEELGOED/SPEELTOESTELLEN

Voor een goede gezondheid is beweging noodzakelijk. Wij stimuleren dit door de kinderen veel buiten te laten spelen. Hier is op onze locatie voldoende ruimte voor. De kinderen kunnen rennen, fietsen, trampoline springen en glijden en op diverse andere manieren tegemoet komen aan hun bewegingsdrang. De buitenspeelruimte is helemaal omheind, dit draagt bij aan de veiligheid van de kinderen. De speeltoestellen zijn goedgekeurd en worden gekocht bij en zo nodig gecontroleerd door erkende bedrijven.

6.8. SLAPEN

De kinderen die nog een middagslaapje doen of die zich niet helemaal fit voelen kunnen even slapen. Er is bij de Robben een slaapkamer ingericht met 2 dubbele hoogslapers. Bij de Marters is een slaapkamer ingericht met stapelbare peuterbedjes. Op alle bedden zit beddengoed. Elk kind heeft zijn eigen hydrofiele doek die ze meekrijgen naar bed, voor onder hun hoofd. Dit is voor de hygiëne omdat meerdere kinderen per week gebruik maken van de bedjes. Het beddengoed wordt regelmatig gewassen volgens een schema.

6.9. VERVOER

Wij hebben 2 bussen tot onze beschikking die wij gebruiken om kinderen uit school te halen of kinderen van en naar de boerderij vervoeren. Daarnaast mogen ze ook ingezet worden voor een uitje in vakantie. De bussen zijn allemaal voorzien van stoelverhogers of stoeltjes met een rugleuning. Af en toe kan het voorkomen dat men een kind vervoert in de auto. Er zijn dan altijd voldoende stoelverhogers beschikbaar om dit te realiseren. Of een kind mee in de auto/bus mag, wordt tijdens het intakegesprek met de ouders besproken en vastgelegd.

6.10. MEDIA

Om aan de beweegdrang van kinderen tegemoet te komen, kiezen wij ervoor om de kinderen tijdens de opvanguren zo weinig mogelijk in aanraking te brengen met media als internet en televisie. Tijdens vakanties en op regenachtige dagen wordt er wel eens filmpje gekeken. Ook als rustmomentje aan het eind van de dag wordt hier af en toe voor gekozen. Met een maximum van een half uur.

6.11. WENNEN

Om de overgang van de Otters naar de Robben geleidelijk en zonder problemen te laten verlopen wordt de mogelijkheid geboden om de kinderen een dagdeel en indien nodig meerdere dagdelen te laten wennen. Kinderen die al op het kinderdagverblijf zitten kennen sommige pedagogisch medewerkers al en een aantal kinderen. Daarom zal het voor die groep geen of weinig problemen opleveren. Kinderen die nieuw instromen naar deze groep krijgen ook de mogelijkheid om te wennen. De eerste keer mag er één van de ouders meekomen en die krijgt de mogelijkheid om er even bij te blijven. Ouders worden via de mail, minimaal 2 weken van te voren, op de hoogte gebracht van de verandering van groep en wanneer het wennmoment plaats zal vinden.

De eerste keer dat het kind in de groep komt is voor iedereen een spannend moment. Ouders kunnen er soms tegenop zien. Voor pedagogisch medewerkers betekent het een extra inspanning. We proberen het wennmoment zoveel mogelijk te plannen op een dag dat de mentor ook aanwezig is, zodat het eerste contact tussen ouders en mentor gelegd wordt. Kinderen die intern doorstromen naar de vervolggroep krijgen ook een

moment om te wennen. Dit wordt vaak onderling tussen de pedagogisch medewerkers en de mentor afgesproken. Ouders worden hierover op tijd op de hoogte gesteld via de mail.

Aandachtspunten voor pedagogisch medewerkers om deze eerste periode van wennen te begeleiden:

- De pedagogisch medewerker spreekt van tevoren af op welk moment de ouder de groep zal verlaten. Zoek een rustig moment uit, zodat er tijd is voor ouder en kind.
- De pedagogisch medewerker probeert zodra het kind in de groep komt, contact te leggen met het kind.
- Probeer de ouder op zijn gemak te stellen.
- De pedagogisch medewerker vertelt ouders dat ze altijd via Konnect kunnen vragen hoe het gaat.
- Persoonlijke aandacht is heel belangrijk. Begrip voor de gevoelens van ouder en kind ook. Vooral de eerste keer afscheid nemen is een moeilijk moment.
- De pedagogisch medewerker legt aan ouders uit waarom het belangrijk is dat kort en duidelijk afscheid wordt genomen.
- Wanneer de ouder terugkomt in de groep, maak dan even tijd voor een gesprekje.
- De pedagogisch medewerker geeft aan dat het kind extra aandacht krijgt totdat het helemaal gewend is op de groep.

6.12. PROTOCOLLEN

Hanse Panse Kevertje werkt met verschillende protocollen en beleidsplannen:

- Protocol Hygiene
- Protocol Geneesmiddelenverstrekking
- Protocol Veilig slapen
- Protocol Meldcode
- Protocol Vierogenprincipe
- Protocol Hitteplan
- Protocol Incidenten en Ongevallen
- Protocol kindermishandeling
- Protocol binnenmilieu
- Rouw protocol
- Beleid stagiaires
- Beleid veiligheid en gezondheid
- Calamiteitenplan

Alle protocollen en beleidsplannen zijn voor ouders inzichtelijk via Konnect.

6.13. OVERDRACHT NAAR OUDERS

Tijdens de brengmomenten kunnen de ouders bijzonderheden doorgeven aan de pedagogisch medewerker en bij de haalmomenten is dat net andersom. Deze momenten bevorderen het contact tussen de ouder en pedagogisch medewerker. Wanneer een ouder aangeeft meer te willen weten over het kind zal de pedagogisch medewerker de ouder door verwijzen naar de mentor. De mentor maakt dan een afspraak voor een gesprek.

Verder werken we bij Hanse Panse Kevertje met een overdracht instrument naar de ouders. Het is een digitaal systeem en heet Konnect. Op elke groep is er een tablet aanwezig, de ouders worden zoveel mogelijk op de hoogte gebracht van de gebeurtenissen van de dag. Dit kan gepaard gaan met een foto van de activiteiten waar de kinderen mee bezig zijn geweest op die dag. Ook nieuwsbrieven worden via dit systeem verstuurd. Ouders kunnen zelf ook berichten plaatsen in Konnect.

6.14. BKR

Vanwege de drie-uursregeling mag er per dag 3 uur afgeweken worden van het kindratio. Er mogen dan minder beroepskrachten ingezet worden dan vereist is op basis van het aantal aanwezige kinderen. Er wordt op sommige dagen aan het begin en/of einde van de dag afgeweken van het kindratio. Alle kinderen van de 3 KDV groepen worden aan het begin en einde van de dag samengevoegd bij de Robben. Zodra een personeelslid van de Marters of Bevers begint neemt zij haar kinderen mee naar de groep. Aan het einde van de dag zorgt men ervoor dat alle werkzaamheden klaar zijn als de 1^e dienst naar huis kan en kinderen zo met ouders mee naar huis kunnen. Overdracht wordt goed beschreven in het ouderportaal en op tijd verstuurd naar ouders. De pauzes van het personeel vinden plaats op de eigen groep.

Robben:

1^e dienst: 7.30 – 17.30

2^e dienst: 8.30 – 17.00

Marters:

1^e dienst: 7.30 – 17.30

2^e dienst: 8.00 – 17.00 (di en do)

Bevers:

1^e dienst: 7.30(8.00) – 17.30

2^e dienst: 8.30-17.00 (di)

6.15. BEDRIJFSARTS

Sinds 2020 hebben wij een Arbo arts in dienst, namelijk Arbo Anders.

6.16. CONTACT

Het Saalicon is per telefoon te bereiken op 06-44384373.

Adres is Graaf Florislaan 51 te Creil.

6.17. OUDERCOMMISSIE

Zoals bij elke kinderopvang mogen ouders bij Hanse Panse Kevertje meepraten over het wel en wee van hun kinderen op de opvang. Door middel van oudergesprekken, nieuwsbrieven en in de oudercommissie vergaderingen informeren wij over het te voeren beleid.

De oudercommissie bestaat uit 4 leden en er wordt minimaal 3 keer per jaar vergaderd. Nieuwe leden worden persoonlijk gevraagd of uitgenodigd middels de nieuwsbrief om zitting te nemen. Tijdens vergaderingen komen verschillende zaken aan bod, zoals de ontwikkelingen vanuit de directie en beleidszaken. De notulen kunnen indien gewenst door de ouders ingezien worden op de locatie.

6.18. KLACHTENREGELING

Waar mensen werken, kunnen fouten worden gemaakt. Herhaling van fouten is minder plezierig. Bij Hanse Panse Kevertje willen we zoveel mogelijk leren van fouten. Indien er een klacht is, kan deze in het eerste geval voorgelegd worden aan de betreffende/aanwezige Pedagogisch medewerker. De betrokkene probeert aan de vraag of wens tegemoet te komen.

Indien dit niet lukt komt de vraag bij de leidinggevende Marian Hanse. Er wordt getracht de klacht binnen vier weken op te lossen. Klachten kunnen ook gericht worden aan de oudercommissie, zij behartigen de belangen van de ouders.

Wanneer ouders niet tevreden zijn over hoe een klacht intern wordt behandeld kunnen ze contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Dit hoort bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt men advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen ouders en de kinderopvangorganisatie.

Is de klacht hierna nog niet opgelost? Dan kan men het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. Men betaalt hiervoor wel een beperkte vergoeding (klachtengeld). En om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie hebben doorlopen.

Hanse Panse Kevertje is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Bij de intake worden ouders erop gewezen hoe een klacht ingediend kan worden.

De Geschillencommissie Kinderopvang
Postbus 90600
2509LP Den Haag

6. ACTIVITEITEN

Kinderen worden betrokken bij het spel en uitgedaagd om zelf het spel te beginnen en draaiend te houden. De fantasie wordt geprikkeld door het inzetten van goedgekeurde spelmaterialen.

In de huishoek kunnen rollen aangenomen worden, waarin de pedagogisch medewerker ook een rol krijgt. Bij de jonge kinderen wordt bijvoorbeeld het huiselijke leven nagespeeld. Vadertje en moedertje, koken, tafel dekken, samen eten of boodschappen doen. Als kinderen kunnen meedenken, bevordert het hun betrokkenheid. Ze voelen zich dan ook meer verantwoordelijk voor hun keuzes. Jonge kinderen kunnen betrokken worden in het spel en het zo leren van de grotere kinderen. Creativiteit en drama spelen hierin een grote rol. Het geeft de kinderen de mogelijkheid om zich te uiten en te experimenteren met gevoelens.

De taalontwikkeling wordt bevorderd met activiteiten als voorlezen, het zelf 'lezen' van de kinderen in de leeshoek, het zingen, gesprekken met de kinderen en door in volzinnen met de kinderen te communiceren. Er is een boekenkast aanwezig waar de boekjes ordelijk worden aangeboden.

Ook tijdens het doen van spelletjes komt taal aan bod. Ook wordt hierin het win- en verliesaspect meegenomen en het wachten op je beurt.

Buiten hebben de kinderen optimaal kans zich ook op motorisch vlak te ontwikkelen. Wij streven naar dagelijkse buitenspeelmomenten, afhankelijk van het weer.

Af en toe worden er knutselactiviteiten georganiseerd, vaak aan de hand van een thema. Dit is vrijblijvend voor de kinderen. In de praktijk blijkt dat kinderen elkaar hierin wel stimuleren, ook omdat het werkje wordt opgehangen, neergezet en daarna mee naar huis genomen mag worden. Diverse technieken komen aan bod, zoals kleuren, plakken, scheuren en verven. Het kind kan hiermee op de kinderopvang al kennismaken.

7. TOT SLOT

Wij hopen dat dit pedagogische werkplan een duidelijk beeld geeft van de werkzaamheden en inzichten van kinderopvang Hanse Panse Kevertje. Het plan is niet statisch, wat inhoudt dat het aan verandering onderhevig kan zijn. Daarom wordt het pedagogisch werkplan jaarlijks tegen het licht gehouden en indien nodig aangepast. We hopen op een prettige samenwerking tussen personeel, ouders en kinderen onder het motto dat de kinderen van huis zijn, maar zich toch thuisvoelen!